

Jaarverslag 2014 Portefeuillehouders AVN

Voorwoord

Het is wederom een druk jaar geweest voor de portefeuillehouders van de AVN. En de acties beperkten zich niet alleen tot beleidsniveau zoals andere jaren. 2014 is een actiejaar geweest met een grote mix aan activiteiten, van zienswijzes schrijven tot beheeradviezen geven. Naast politieke bemoeienis zijn we vooral actief op het niveau van ambtelijk vooroverleg, want daar kan de AVN de meeste invloed uitoefenen. Vooral als er met veel kennis van zaken kan worden meegedacht over de manier van uitvoering van groenbeheer.

De projectondersteuning van wijkprojecten is ook dit jaar met succes ter hand genomen. Particuliere initiatiefnemers de weg wijzen in het doolhof van de gemeente. Daarmee staat de AVN ook aan de pro-actieve kant van het groenbeleid.

Afgelopen jaar zijn er meer dan 32 verschillende dossiers geweest waaraan een kleine groep mensen hard gewerkt heeft. Alle hulde voor deze vrijwilligers die zich nooit laten ontmoedigen en zich altijd weer gedreven voelen om de schouders onder een activiteit te zetten.

Aletta de Ruiter
Secretaris AVN

Den Haag, 11 april 2015

Inhoud

Scheveningen Haven	3
Kijkduin Bad/ Loosduinen	3
Ockenburgh	3
Internationaal Strafhof ICC	3
Scheveningse Bosjes	4
Gebiedsvisie Internationale Zone	5
Tram 9 langs de Nieuwe Parklaan	5
Groenbeleving in wijk Duinoord	6
Denktank knelpunten NWHR	6
Insectenhotel in Zorgvliet	6
Keerlus Madurodam	7
Groen Scheveningen	7
Vrienden van Park Sorghvliet	8
Bomenplan Nieuwe Kerk	8
Oostduin/Arendsdorp, nieuwbouw	8
Oostduin/Arendsdorp, beheerplan	8
Landgoed Oosterbeek	8
Landgoed Meer en Bos	9
Meijendel, Dunea	9
Westduinpark /Bosjes van Poot/Wapendal	9
Buytenpark Zoetermeer	10
Wijkproject Bloeiende Boomspiegels	11
Advisering omwonenden park 't Loo	11
Boomgaard Uithof	12
Vogelbeschermingsprojecten	12
Onderzoek aantasting Doornduin	12
Advisering groen Waalsdorperweg	13
Project digitale wandelingen	13
Boomzaken	13
Adviesraad Monumentale Bomen	15
Rijnlandroute	16
Duivenvoordse- en Veenzijdsepolder	16
Zienswijzes	16

Scheveningen Haven

Jos Verhoeff

In 2014 zijn -door een wisseling van de wacht in het college- de komst van een 90 meter hoge hoteltoeren en de aanleg van een kabelbaan over de haven voorlopig in de ijskast gezet. Toch is dat geen reden om gerust te gaan slapen, want als het college weer wisselt, staan deze twee nog steeds genoteerd in het geaccepteerde bestemmingsplan.

Kijkduin-Bad / Loosduinen

Jos Verhoeff

Het bestemmingsplan Kijkduin-Ockenburgh is inmiddels aangenomen. De sterflats blijven staan en de gemeente kon via het bestemmingsplan geen verplichtingen opleggen aan het sterk vergrote Atlantic-hotel. Een poging van de AVN om de lichtuitstraling van het Atlantic-hotel in het Natura 2000 gebied Westduinen aan regels te binden is gestrand. Natuurlijk is het wel zo, dat voor de bouw een omgevingsvergunning moet komen en er dan rekening moet worden gehouden met de regels in de Flora- en faunawet en de verdragsregels met betrekking tot Natura 2000-gebieden. Het blijft dus opletten geblazen.

De projectgroep die de projecten in Kijkduin-Bad begeleidt: Atlantic verbouwing en vernieuwing van Kijkduin-bad zelf komt nog regelmatig bijeen, hetgeen geen garantie is dat er niets mis kan gaan. Maar de AVN wordt wel rechtstreeks op de hoogte gehouden. De overblijvende zone achter de sterflats zal ecologisch worden ingericht (duinachtig), en er zal aandacht worden besteed aan de barrière die de Kijkduinsestraat nu vormt. Die barrière zal alleen maar groter worden, want de kop van de Kijkduinsestraat zal vooral op drukke dagen dienst doen aan rijen wachtende auto's die één van de twee parkeergarages in willen. Gedacht wordt aan oversteekbuizen onder de straat.

De veel bediscussieerde busbuffer zal zo mogelijk verplaatst worden. Waarheen is maar de vraag, maar er is na eerdere weerstand van de gemeente nu tenminste weer een studiegroep met de uitdrukkelijke opdracht om te kijken waar hij heen verplaatst kan worden. Als de busbuffer weg gaat van Kijkduin-bad zal de vrijgekomen strook ook ecologisch worden ingevuld. Dat is dan een direct resultaat van de bemoeienissen van de AVN tijdens de Kijkduin-overleggen.

Ockenburgh

Jos Verhoeff

Tot voor kort leek het erop dat drie bouwlocaties (landhuis, woonhuis en chalet) in Ockenburgh waren aangekocht door een en dezelfde projectontwikkelaar (Roompot). De plannen voor het landhuis omvatten echter een dusdanig groot bouwoppervlak dat het niet acceptabel was voor een Natura 2000-omgeving. Een ander plan, het zogenaamde plan B, van een aantal lokale ondernemers, komt daardoor weer in beeld voor uitvoering.

Internationaal Strafhof –ICC

Bas Steenks, Caroline de Jong

Bas Steenks en Caroline de Jong hebben ook in 2014 de AVN vertegenwoordigd in de klankbordgroep voor het Internationaal Strafhof (ICC). De bouw van het ICC is nu bijna af. De gebouwen staan op de locatie van de voormalige Alexander-kazerne, vlak naast het Natura 2000 gebied Meijendel. In 2014 is er weinig meer veranderd aan het proces tav de bouw, zie eerdere jaarverslagen. Op het terrein stonden 565 bomen. Langs de randen zijn aantal karakteristieke dennen behouden en een aantal platanen zijn verplant. De in begin 2014 door een fout gekapte 15 dennen zijn vervangen door kleinere bomen, maar het zijn fraaie exemplaren

Er is een landschapsplan gemaakt waarbij het ICC een natuurlijke inrichting nastreeft die aansluit op het duingebied. De beplanting van het terrein is besproken met de AVN. Daarbij hebben wij aangedrongen dat er van nature voorkomende bomen en heesters te komen. Inmiddels is dat voor een deel gebeurd. Volgens de aannemer wordt de aanplant nauwlettend in de gaten gehouden door specialisten, en krijgen deze waar nodig extra water.

De duinen worden ingezaaid met dezelfde grassoorten als in het Natura 2000 gebied (duingras, geen helmgras). Dit gebeurt aan de hand van Hydroseeding (zie youtube <https://www.youtube.com/watch?v=Wepd3YKwim0>). De laag die opgespoten wordt is een mengsel van de graszaden (mengsel met). Deze laag is tevens de voedingslaag. Bij harde wind zal - gedurende de periode dat er nog geen grasplanten aanwezig zijn - het duinzand vast worden gehouden door het hydraseedmengsel.

Voor de toegang aan de achterkant van de gebouwen, waar het terrein grenst aan het natuurgebied, is op aandringen van de AVN een betere oplossing gevonden. De toegangswegen gaan eerder het terrein op, waardoor zo veel mogelijk van het talud en bomen en groen behouden zijn gebleven. Dat is belangrijk voor het aanzicht vanaf het fraaie recreatieve fietspad achterlangs. In het oorspronkelijke plan verdween het talud en het enige resterende groepje bomen daar. Op het eerste stuk buiten het terrein worden vanaf de Oude Waalsdorperweg vijf verschillende wegen/paden naast elkaar aangelegd, maar dit deel is nu wel korter dan aanvankelijk gepland.

Er is geen glas aan de buitenkant van het hoogste gebouw (de Court Tower), maar groen (klimop). Enkel de vakken met een plantenbak groeien dicht. De overige locaties blijven open en daar kan men de achterliggende gevel zien.

Het ICC is hoger dan de gebouwen die er stonden en is vanaf delen van het natuurgebied te zien. Het voordeel van de kleine footprint van een hoger gebouw is weggefallen omdat het er wordt geparkeerd op maaiveld in plaats van onder de grond. Dat laatste heeft weer te maken met bezuinigingen in crisistijd. De geparkeerde auto's zullen door de reeds aangebrachte duintjes zo veel mogelijk aan het oog worden onttrokken. Ze zullen van buiten alleen te zien zijn vanaf het plein met de kruik op de Oude Waalsdorperweg. Dit is in de toekomst mogelijk op te lossen als het voorlopige parkeerterrein daartussen in 2017 de definitieve bestemming groen krijgt.

Al met al zijn we onder de indruk van de open houding en goede communicatie van de initiatiefnemer en uitvoerders.

Scheveningse Bosjes

Caroline de Jong

Beheerplatform

Er is jaarlijks een bijeenkomst van het Platform Scheveningse Bosjes, waarin de AVN is vertegenwoordigd. In 2013 zijn nieuwe banken en afvalbakken geplaatst in de helft van de Bosjes, de tweede helft is begin 2014 aan de beurt gekomen. De leden van de groep en omwonenden hebben meegedacht over waar deze werden geplaatst. De nieuw bankjes zijn een grote verbetering, want het oude straatmeubilair was in zeer slechte staat.

Dunning

Elk jaar wordt een vijfde van de Bosjes gedund. In 2014 was het stuk bos bij de Scheveningseweg aan de beurt. Het goede nieuws is dat de paden tussen Van Stolkweg en Scheveningseweg zullen worden hersteld. Voor 2015 zijn natuurwerkdagen gepland, waarbij esdoornopschot wordt verwijderd.

Gebiedsvisie Internationale Zone

**Caroline de Jong, Aletta de Ruiter,
Maarten Smies, Daphne Nicolai**

Ben W heeft de concept Gebiedsvisie Internationale Zone eind 2013 ter consultatie vrij gegeven. Een nieuwe naam is voorgesteld voor de te verbinden groengebieden, Scheveningse Bosjes, Westbroekpark, Nieuwe Scheveningse Bosjes, Klein Zwitserland, Hubertuspark en Zorgvliet: "archipel van binnenduinparken".

De AVN heeft begin januari 2014 een zienswijze ingediend over het concept, zie www.avn.nl. Voor een zo groot mogelijke biodiversiteit (kwalitatief goede natuur, rijke flora en fauna) zijn van belang:

1. Zo groot mogelijke aaneengesloten groengebieden
2. Ecologische verbindingen daartussen behouden en versterken
3. Onderhoud, handhaving en toezicht

De AVN deed een aantal voorstellen voor de strategische agenda om biodiversiteit in het gebied te behouden en te versterken, met name ook op het gebied van onderhoud, handhaving en toezicht in de groengebieden (opruimplicht hondenpoep handhaven, esdoorns die te dicht op eiken en dennen staan verwijderen, verwijderen bramen en brandnetels in randen en open vlaktes, handhaven en aanplant bloeiende struiken en bloemen, stinzeplanten). Ook wordt gevraagd om kwalitatief goede paden en parkmeubilair voor de bezoekers, natuurvriendelijke oevers enz.

De AVN tekende bezwaar aan tegen het handhaven van de (pre-crisis) ambities uit de Nota van Uitgangspunten internationale zone. De gemeente wil grote hoeveelheden vierkante meters bruto vloeroppervlak realiseren in bouwclusters die alle in of naast het groen staan. Door hier te bouwen gooit men het kind met het badwater weg: het zijn juist het groene karakter en de nabijheid van groengebieden die de Internationale Zone zo aantrekkelijk maken.

Het is volgens de AVN beter eerst leegstaande kantoren in de bebouwde omgeving te benutten.

De gebiedsvisie is in maart 2014 door het college vastgesteld, zij zegt deze op basis van de reacties te hebben aangepast c.q. aangescherpt, en dit is inderdaad het geval.

Hergebruik van kantoren wordt gestimuleerd, de parken verbonden, biodiversiteit is een aandachtspunt, kwaliteit wordt bereikt door verbetering van de inrichting, beheer en onderhoud. Voor de groengebieden komt een Parkvisie.

Tram 9 langs de Nieuwe Parklaan

Bas Steenks

Bas Steenks heeft namens de AVN deel genomen aan de klankbordgroep voor tram 9 langs de Nieuwe Parklaan. Voordeel van de nieuwe trams is dat reizigers met een kinderwagen, zware bagage of rolstoel gemakkelijk kunnen instappen.

Doordat de nieuwe trams iets breder en zwaarder zijn moet het tracé worden aangepast. De tram blijft -zoals nu- rijden aan de kant van het Westbroekpark. Aan de overkant is in 2014 begonnen met de aanleg van een fietspad in twee richtingen.

De twee rijen bomen naast het spoor kunnen niet worden gehandhaafd, ook niet enkele beeldbepalende bomen. 282 bomen zullen worden gekapt. In overleg met een klankbordgroep van bewoners is besloten om hiervoor 299 bomen terug te planten. In overleg met de Klankbordgroep is gekozen voor een esdoorn (*Acer pseudoplatanus* 'Erectum'), vanwege de kroonvorm en zeeklimaat-bestendigheid. Er wordt een keerwand

geplaatst zodat de wortels niet meer kunnen vergroeien met het spoor. Extra maatregelen worden genomen om groeiomstandigheden te verbeteren. In de vervolgfase in het definitief ontwerp zal worden gezien of en hoe op de halte Wagenaarweg bomen kunnen worden geplant.

Groenbeleving in de wijk Duinoord

Jaap van Loenen

Om bewoners en andere geïnteresseerden meer betrokkenheid te geven bij het wijkgroen van Duinoord heeft Jaap van Loenen een bomenwandeling geschreven langs bijzondere bomen in de wijk. Deze route wordt binnenkort uitgegeven in een folder. Met deze route al leidraad geeft Jaap ook regelmatig een bomenexcursie. In 2014 waren dat er twee, een voor de AVN en een voor STEK, de kerkorganisatie uit de buurt. Beide activiteiten waren goed bezet.

Verder verzorgt Jaap elk kwartaal de bomenrubriek in Haagwinde.

Denktank knelpunten Noordwestelijke hoofdroute

Daphne Nicolai

Op 19 september 2013 heeft de gemeenteraad van Den Haag met het raadsbesluit 'Uitkomsten Verkenning Internationale Ring West en voorstel gewijzigde terminologie hoofdwegenstructuur van Den Haag' vastgesteld. Het besluit markeert het einde van een reeks studies rond de verkeersproblematiek op het westelijk deel van het randwegenstelsel van Den Haag. Ook de klankbordgroep Internationale Ring is beëindigd. Als vervolg heeft de raad besloten tot een zgn. knelpuntenaanpak voor de Noordwestelijke Hoofdroute (NWHR) tussen Kijkduin en de Scheveningse Bosjes. Het doel van de Knelpuntenaanpak NWHR is het verbeteren van de ruimtelijke inpassing van de weg, de leefbaarheid in de omgeving en de verkeersveiligheid voor alle weggebruikers. In het bijzonder is er aandacht voor de oversteekbaarheid van het lokaal (langzaam) verkeer. Behoud van de gewenste doorstroming en een voldoende trajectnelheid op de NWHR zijn uitgangspunt.

De Knelpuntenaanpak zal leiden tot een afgewogen pakket maatregelen van circa 14 miljoen euro. Gelijktijdig wordt een participatietraject met belanghebbenden doorlopen, waar een inspraakprocedure aan is gekoppeld voor de ontwerpen voor de weg.

Langs de Noordwestelijke Hoofdroute (NWHR) bevinden zich diverse knelpunten. Deze zijn in samenspraak met leden van bewonersorganisaties benoemd in Denktank bijeenkomsten, gestart in september 2014.

Van ondertunneling van delen van de NWH, zoals door de bewonersorganisaties (ook de AVN) verenigd in het Platform voor de NW hoofdroute was voorgesteld, is (voorlopig) geen sprake. Sommige van de knelpuntenoplossingen zullen wel ten koste gaan van groen. De definitieve versie wordt op 14 april 2015 aangeboden aan de wethouder.

Insectenhotel in de Stedelijke Ecologische Verbindingszone

Daphne Nicolai

Sinds september 2014 wordt er door de Groenclub Zorgvliet-Duinoord, te weten Daphne Nicolai, Mary Beuk en Mettje Oosterhuis, gewerkt aan het ontwerpen, plaatsen en verder uitdragen van een robuust, gemetseld insectenhotel. De uitvoering gebeurt i.s.m. het Haags Milieu Centrum en met ondersteuning en subsidie van de gemeente. De

groenbeheerder staat hier zeer positief tegenover. De gemeente Den Haag heeft nog weinig ervaring met insectenhôtels.

Het insectenhôtel komt te staan aan het Stadhoudersplantsoen aan de kant van Zorgvliet en biedt insecten zoals vlinders, bijen en kevers een nest- en rustplaats en een schuilplaats om veilig te verblijven. Insecten zijn immers hard nodig voor de achteruitgaande biodiversiteit. In de steden leven steeds minder vogels en insecten en zonder bestuiving door insecten zouden mensen zeker een derde van hun voeding moeten missen.

Het idee van het insectenhôtel is, dat het behalve als een nuttig bouwwerk en onderkomen voor insecten, ook een educatief doel kan dienen en kinderen en scholen betrokken worden bij het project. Een aantal scholen uit Zorgvliet en Duinoord hebben hun medewerking toegezegd en het HMC heeft zich bereid verklaard om op de scholen lessen over insecten te verzorgen.

Op 22 april 2015 wordt het insectenhôtel feestelijk geopend in het Stadhoudersplantsoen aan de kant van Zorgvliet. En dan op naar de volgende 25 insectenhôtels in de stad.

Keerlus Madurodam

Bas Steenks, Caroline de Jong

Er is veel waardering dat de gemeente uiterst zorgvuldig met dit project is omgegaan en dat de AVN en wijkverenigingen op een hele plezierige manier vanaf het begin betrokken zijn en op de hoogte gehouden. In het laatste ontwerp zijn maatregelen genomen om het verlies van oppervlak aan groen in de ecologische zone te compenseren. Binnen de keerlus en direct er naast staat een aantal bomen, welke voor dit werk moet worden verwijderd. Minimaal hetzelfde aantal bomen wordt gecompenseerd.

Groen Scheveningen

Daphne Nicolai, Caroline de Jong

In 2014 is een aantal wijkorganisaties en leden van de AVN bijeen geweest om te spreken over beheer van 'Duurzaam Groen' in Scheveningen. De aanleiding is dat Scheveningen een uniek groen deel van Den Haag is, met groene lanen, pleinen en straten en uitgestrekte bossen en parken. Dit groen heeft vele functies. Het draagt bij aan een plezierige en gezonde leefomgeving, biedt mogelijkheden voor recreatie voor de buurtbewoners, mensen uit de rest van de stad en van daarbuiten. Scheveningen bepaalt voor een belangrijk deel de uitstraling van Den Haag als stad aan zee, heeft met het groen ook een belangrijke functie in de CO₂- en fijnstofhuishouding van de stad en biedt plaats aan bijzondere flora en fauna.

Door burgers intensiever en langdurig bij het groenbeheer in hun omgeving te betrekken wil de groep meer samenhang en een duidelijke visie op duurzame en integrale ontwikkeling van het groen bewerkstelligen in Scheveningen. Dit gebeurt door een nieuw groen(beheer)plan voor Scheveningen te maken, met oog voor en behoud van natuurwaarden en cultuurhistorie. Het initiatief probeert aan te sluiten bij de ervaring die inmiddels is opgedaan met groenbeheerplannen in andere buurten, maar probeert dit proces naar een hoger plan te tillen en een basis te creëren voor langdurige bewonersparticipatie.

Vrienden van park Sorghvliet

Daphne Nicolai

Na gesprekken met een aantal gelijkgestemden is het voornemen ontstaan om een Stichting voor Park Sorghvliet op te richten. Een bijzonder park als Park Sorghvliet, schatkamer van de stad en tuin van het Catshuis, verdient het om ondersteund te worden door een eigen vriendenstichting. De Stichting Vrienden van Park Sorghvliet is in 2014 door Daphne Nicolai opgericht voor het in stand houden van de bijzondere cultuurhistorische en ecologische waarden van Park Sorghvliet, teneinde de biodiversiteit in het park te behouden en de flora en fauna te beschermen.

www.vriendenvanparksorghvliet.nl

Bomenplan Nieuwe kerk

Joost Gieskes

Het plan om alleen iepen te plaatsen op het kerkhof rond de Nieuwe Kerk is nog steeds van kracht. De aanplant vindt uitsluitend plaats in geval van uitval van andere bomen, of indien er ruimte is. De leibomen langs de muren blijven gehandhaafd.

Arendsdorp, nieuwbouw

Joost Gieskes

Aan al het rumoer rond deze plannen kwam een einde doordat de Stichting Arendsdorp failliet ging. Het gebouw met gronden is nu aangekocht door een projectontwikkelaar die ook de Shellflat aan de Oostduinlaan transformeert naar woningen. Met dat laatste is reeds een begin gemaakt.

Wat er met de flat Arendsdorp gaat gebeuren is niet bekend, ook de ontwikkelaar heeft vooralsnog geen concrete plannen

Oostduin/Arendsdorp, beheerplan

Joost Gieskes

Het beheerplan is voor een groot deel uitgevoerd, met meer respect voor het verleden dan aanvankelijk de bedoeling was. De oprijlaan is voor de helft vernieuwd met beuken. De speelplek is vergroot, een aantasting van het historisch karakter van de buitenplaats maar in deze tijden van belang voor recreatie. Hier en daar heeft in het oostelijk deel van Arendsdorp dunning in het bomenbestand plaatsgevonden. Het beheerplan is nog niet voltooid.

Landgoed Oosterbeek

Joost Gieskes

De AVN heeft zitting in de begeleidingscommissie Clingendael Oosterbeek. Daarmee is ze vaste gesprekspartner met de gemeente over de renovatieplannen voor beide landgoederen. Clingendael is enkele jaren geleden al afgerond. Oosterbeek ligt nu onder het vergrootglas en vraagt om serieuze aandacht, vooral omdat de natuurwaarden van het gebied verdedigd moeten worden.

In het verslagjaar heeft er veel 'opruimwerk' plaatsgevonden vooral van woekeraars in de onderbegroeiing. Veel paden zijn van een nieuwe laag halfverharding voorzien. De vijver heeft een nieuwe beschoeiing gekregen.

Het rigoureuze kapplan is getemporeerd. Een bescheidener kapplan is inmiddels uitgevoerd. Een kort laantje met oude eiken is opnieuw beplant met jonge eiken.

In opdracht van de gemeente Wassenaar – publieksrechtelijk eigenaar – is een historisch onderzoek verricht door een ingehuurd bureau. Dit onderzoek zal de basis zijn voor een op te stellen beheerplan. Waakzaamheid is geboden want het onderzoeksrapport houdt

zeer weinig rekening met dendrologische en ecologische waarden, terwijl vervanging van alle eiken nog steeds in het voornemen ligt.

Landgoed Meer en Bos

Joke Scheeres

Eind 2013 zijn er aan de rand van de noordwestkant van het bos veel bomen gekapt. Even leek het erop dat de boerenkrokussen niet meer zouden opkomen, want de bodem was een tijdlang volledig bedekt met stammen en takken. Gelukkig is het goed gekomen, ze staan er momenteel weer prachtig bij.

Het vogelasiel De Wulp, gelegen in de bosrand, is eind 2014 gestart met het renoveren van het gebouw, het verhogen van het dak en het plaatsen van een dakopbouw. Het geheel is bijna afgerond. Omwonenden, kinderopvang De Paddestoel, de taverne Meer en Bosch, wandelaars en de speeltuin hebben in 2014 tijdens warme dagen soms last gehad van een dierenlucht uit het vogelasiel. Hopelijk heeft de verbouwing daar een eind aan gemaakt.

Portefeuillehouder Joke Scheeres gaat in 2015 namens de AVN zitting nemen in het gemeentelijke platform losloopgebieden voor honden.

Het landgoed was voor 2014 gedeeltelijk een losloopgebied en werd in 2014 geheel vrij gegeven voor loslopende honden. Het gevolg was een zeer grote toename van honden. Het bos wordt daardoor overbelast, met als gevolg uitgesleten paden, achteruitgang struikgewas, bodembemesting door uitwerpselen, toename brandnetels, achteruitgang flora en fauna, verdwijning wandelaars en natuurgenieters. De overlast wordt ook gedeeltelijk door het hondenbeleid in Ockenburgh veroorzaakt. Daar geldt een aanlijngedod in het totale wandelgebied, behalve in de Koeweide. Veel hondenbezitters rijden sindsdien met hun honden naar Meer en Bos om daar hun honden uit te laten en dat geeft overbelasting in Meer en Bos.

Meijendel, Dunea

Aletta de Ruiter

Sinds een aantal jaren heeft de AVN een vertegenwoordiger in de Belangenraad van drinkwaterbedrijf Dunea. De Belangenraad wordt gevormd door vertegenwoordigers uit groene en recreatieve belangenorganisaties aangevuld met enkele particulieren. De Raad komt 4 keer per jaar bijeen en geeft gevraagd en ongevraagd advies over ontwikkelingen op het gebied van natuur en recreatie in het werkgebied van Dunea: de Oostduinen en Solleveld. Na een aantal jaren onder voorzitterschap van Dunea te hebben gefunctioneerd heeft de Belangenraad sinds 2013 een voorzitter uit eigen gelederen. Daaruit volgt ook meer activiteit van de vertegenwoordigers. De Belangenraad heeft in 2014 opnieuw intensief geadviseerd bij de totstandkoming van de nieuwe Pannenkoekenboerderij in Meijendel, maar ook meegedacht bij een onderzoek naar recreatie.

Westduinpark/Bosjes van Poot/Wapendal

Andre Smit

Ook in 2014 heeft de AVN deelgenomen aan het beheerplatform (BHP) Westduinpark-Bosjes van Poot. In dit BHP worden de vorderingen van het Natura 2000-beheerplan voor beide gebieden op de voet gevolgd en wordt in samenspraak met de betrokken belangenorganisaties gediscussieerd over de gevolgen van bijvoorbeeld begrazing, afplaggen en verstuingen. Er zijn in november twee brainstormsessies

geweest om een ontwikkelingsvisie Westduinpark & Wapendal op te stellen voor het gehele gebied, dit zal in 2015 zijn beslag krijgen.

In 2011/2012 is het gebied van de Natte Pan onder handen genomen en de verstuingen zorgen voor veel overlast op met name het Savornin Lohmanpad en de voetpaden langs de zeereep. Na Kerstmis lag er ruim 2 meter zand op het Savornin Lohmanpad dat daardoor niet begaanbaar was. De Haagse Piek was het hoogste punt in Den Haag, maar door verstuing was veel zand verdwenen, delen van bunkers kwamen vrij en ook veel losliggend puin. Begin 2015 zal dit worden opgeruimd.

Punt van zorg blijft de overtredingen door het publiek. Er wordt veel dwars door het duin gerecreëerd door voetgangers, hardlopers en mountainbikes en er gaat nog steeds teveel (illegaal) gemotoriseerd vervoer over de strandslagen. Ook veel loslopende honden en het niet naleven van de opruimplicht veroorzaken overlast. Vanwege inkrimping van het boswachterbestand schiet de handhaving vaak tekort. Dit blijft een punt van aandacht en er is meer handhaving door politie en boswachters toegezegd. Er is ook zorg over de duinvoet die geen kans krijgt om aan te groeien omdat de beachcleaners dit tegengaan. Er is een brief naar de provincie gestuurd om hierop actie te nemen, de uitkomst was dat de duinvoet niet tot Natura 2000 behoort.

Het Stille Strand voor het Westduinpark wordt ook steeds drukker en commerciëler. En mogelijk komen er ook standhuisjes op deze locatie. Dat heeft een sluipende negatieve, maar nog niet breed onderkende, invloed op de natuurkwaliteit van het Westduinpark. Een ander punt van zorg blijft de oude vuilstortplaats achter de Wieringsestraat. Dat terrein herbergt voormalig huisvuil uit de jaren zestig en zeventig. De vuilstort is afgedekt met een dikke zandlaag en wordt voorlopig met rust gelaten omdat er nog geen budget is om dit milieuprobleem aan te pakken. Er is een petitie ingediend door de buurtverenigingen om de stortplaatsen te verwijderen en mogelijk komt er komend jaar geld beschikbaar voor een sanering.

Er zijn door de Werkgroep Ecologisch Beheer Westduinpark een aantal groenwerkdagen (de derde zondag van de maand) georganiseerd in 2014 met ondersteuning van stichting Vóór Welzijn. Ook leden AVN en IVN waren aanwezig. De opkomst was groot.

Op dit ogenblik worden twee gebieden (Natte Pan en Wieringsestraat) begraast door de Schotse Hooglanders en in 2015 zal het gebied flink worden vergroot en aan elkaar worden gekoppeld.

In 2015 zal het Beheerplatform Wapendal worden toegevoegd aan BHP Westduinpark. Het gebied van Radio Scheveningen is geheel ontdaan van de zendmasten en het deelgebied zal worden toegevoegd aan het Westduinpark. Er is een plan voor de verbetering van de natuurkwaliteit opgesteld.

Buytenpark Zoetermeer

Leon van den Berg

Het natuurgebied in het Buytenpark krimpt, ondanks het verzet van de Stichting Kwaliteitsteam Buytenpark – waarin ook de AVN Zoetermeer is vertegenwoordigd. Die krimp is vooral het gevolg van het gemeentelijk beleid dat in 2014 om te beginnen heeft voorzien in de vestiging van de Tuinvereniging Seghwaert in de westhoek en vervolgens het licht op groen heeft gezet voor een procedure ter uitbreiding van SnowWorld.

Dat skicentrum wil in het Buytenpark de derde baan verlengen tot ruim 300 meter en verhogen tot ruim 70 meter. Al eind 2013 heeft de Zoetermeerse gemeenteraad op de

aanvraag hiervoor in beginsel positief gereageerd. Gefundeerde protesten hebben geen resultaat gehad omdat het gemeentebestuur per se een uitbreiding wil realiseren om de Big-Five leisurevoorzieningen binnen Zoetermeer te houden. Om een en ander te realiseren is in juli 2014 -als enige organisatie- een inspraakreactie ingediend op het voorontwerp van dit aangepaste bestemmingplan. In januari 2015 wordt daarop de reactie van gemeentewege verwacht. In de maanden daarna zal het Kwaliteitsteam Buytenpark een zienswijze presenteren.

Daarnaast heeft het Kwaliteitsteam Buytenpark in december gereageerd op het beeldkwaliteitsplan voor de uitbreiding. Dit stuk is goeddeels gebaseerd op het niet democratisch verkregen en eenzijdige advies van het inmiddels opgeheven Kwaliteitsteam Groene Hart. Het plan is besproken in de Gemeentelijke Commissie Ruimte die alle -volgens het Kwaliteitsteam Buytenpark- architectonische prietpraat voor zoete koek heeft geslikt.

Het Kwaliteitsteam Buytenpark heeft in 2014 ook deelgenomen aan het samenstellen van een compensatieplan voor de natuur die met de uitbreiding van SnowWorld teloor zal gaan.

Dat is nadrukkelijk gedaan onder het voorbehoud dat het team tegen uitbreiding blijft, maar invloed wil hebben op de compensatie als SnowWorld onverhoopt zijn plannen wel kan realiseren. Dit plan voorziet in iets meer vierkante meters natuurbestemming dan verloren gaat, maar compenseert niet het aantal kubieke meters door het plaatsen van een gebouw ter grootte van een flatgebouw van tien verdiepingen

Een extra aandachtspunt tenslotte is dat SnowWorld werkt met een verouderde koelinstallatie met een koelmiddel waarvan per 1 januari 2015 aanvulling verboden is. SnowWorld wil dat systeem pas met de eventuele uitbreiding in 2016 vervangen. Het Kwaliteitsteam Buytenpark heeft de gemeente gevraagd hoe zij hiermee om wil gaan. Indien het antwoord uitblijft of onbevredigend is, zal een melding volgen aan de voor het toezicht verantwoordelijke Inspectie Leefomgeving en Transport.

Wijkproject Bloeiende Boomspiegels

Aletta de Ruiter

Een uit de hand gelopen voortuinexperiment van een wijkbewoner groeit inmiddels uit tot een stedelijke trend. De aanleg van Bloeiende Boomspiegels wordt door de gemeente Den Haag volop gestimuleerd en gefaciliteerd. Het begon enkele jaren geleden in de Bezuidenhoutse Carpentierstraat en vanaf 2013 bloeiden er in bijna alle straten van Bezuidenhout Midden stokrozen rond de straatbomen. In 2014 werd echter bekend dat projecttrekker gaat immigreren naar zijn geboorteland Nieuw Zeeland. Dat betekent dat er vanaf 2015 geen projectleider meer aanwezig is. De AVN heeft het project neergelegd bij de wijkvereniging. Vooralsnog is onduidelijk of dit door iemand anders wordt opgepakt.

Advisering omwonenden Park 't Loo Voorburg

Aletta de Ruiter

In juni 2014 werd de AVN benaderd door een groep omwonenden van Park 't Loo in Voorburg. Ze protesteerden al tijde vruchteloos tegen het jaarlijks terugkerende Oudejaarsvuur midden in het park. Er was een goede alternatieve locatie binnen 250 meter, maar de gemeente wilde geen verhuizing van de Oudejaarsviering in deze buurt. De AVN heeft vervolgens een quickscan gemaakt om de schade die het vuur voor het park veroorzaakt in beeld te brengen. Het bleek dat ook de groenbeheerders

knarsetandend toekeken hoe elk jaar de omringende bomen in het park ernstige schroei en hitteschade opliepen. Ook de chemische vervuiling die het vuur op het grasveld achterliet was in juni nog goed te zien. De resultaten van de quickscan zijn vergezeld van een professioneel advies via de bewoners naar de gemeenteraad gestuurd. Tijdens een raadsvergadering bleken alle fractieleden verbaasd dat deze schade niet eerder aan de kaak was gesteld. De voltallige gemeenteraad stemde voor om het feest te verplaatsen naar de alternatieve locatie. De winst werd behaald door een goede analyse en duidelijke communicatie.

Boomgaard Uithof

Aletta de Ruiter/Maarten Verjaal

Tijdens de oogstperiode van het fruit in de hoogstamboomgaard in de Uithof, heeft de AVN geparticipeerd in de organisatie van openbare plukdagen. Omdat de plukdagen in het verleden nogal ongecontroleerd verliepen, met veel schade aan de bomen, had de gemeente dit jaar strakke regels en toegangsvoorwaarden gesteld. De aanwezigheid van twee boswachters en extra vrijwilligers, waaronder de AVN, zorgden dit jaar voor probleemloze plukdagen.

Als apotheose kon de AVN op 27 september een plukdag organiseren voor de eigen leden. Op vertoon van de achterpagina van Haagwinde kwamen meer dan 80 leden samen met familieleden een zak appels en peren plukken. Een groot succes waarvan ook nog tientallen voorbijgangers konden profiteren. Er was plukfruit in overvloed.

Vogelbeschermingsprojecten i.s.m. HVB

Aletta de Ruiter

Door in Haagwinde een aantal knelpunten in het groenbeheer aan de orde te stellen, kon in samenwerking met de Haagse Vogelbescherming worden bereikt dat in de Vinexwijken Leidschenveen en Ypenburg een ander maairegime wordt toegepast zodat de rietvogels niet meer worden uitgemaaid gedurende het broedseizoen.

Tegelijkertijd werd aandacht gevraagd voor de achteruitgang van stadsvogels als Huismus en Gierzwaluw. "Meld uw waarnemingen" was het verzoek aan de AVN-leden om via een speciale website te laten weten waar in hun wijk nog huismussen broeden en gierzwaluwen nestelen. Stadsvogelkundige Martin van de Reep zette vervolgens een project op poten en vroeg bij gemeente en projectontwikkelaars aandacht voor deze resterende populaties. Inmiddels zijn er op verschillende plaatsen in de stad speciale beheermaatregelen genomen om de populaties te helpen overleven. Daarbij ligt bij huismussen de aandacht op veilige nestgelegenheid (speciale kasten), voldoende schuilgelegenheid (dichte hagen), zandplekken voor stofbaden en de aanwezigheid van voedsel. Voor gierzwaluwen is het vooral opletten dat de (beschermd) nestplaatsen niet worden dichtgetimmerd tijdens renovaties. Veel voorlichting geven aan onwetende burgers is de basis van deze vogelbescherming.

Onderzoek aantasting Doornduin

Marian Langeveld

Het Doornduin is een klein oorspronkelijk duingebiedje tussen de Scheveningseweg, Doornstraat en Van Dorpstraat in Scheveningen. Een deel van het gebied is in particulier bezit. In de herfst van 2014 kwam het gedeelte Neboduin weer onder de aandacht van de AVN omdat de nieuwe projectontwikkelaar plannen leek te hebben een deel van de duinvoet af te graven ten behoeve van bebouwing. De AVN heeft de procedures gecheckt en de ongeruste omwonenden van advies gediend. De uiteindelijke afgraving blijkt

minder als eerst gepresenteerd. Men houdt zich aan de nota van uitgangspunten uit 2009. Hierin staat ook dat het Doornduin zowel visueel als fysiek met de Scheveningseweg verbonden moeten worden (2 ecologische verbindingszones over NEBO terrein). Het gehele kavel wordt echter op gedeeld in drie aparte kavels. We houden in de gaten in hoeverre deze ecologische verbindingszones daadwerkelijk vorm gaan krijgen, dat tussen de nieuwe kavels onderling geen nieuwe barrières opgeworpen worden en het Doornduin als geheel niet ecologisch versnipperd.

Advisering ecologisch inheems plantmateriaal Marian Langeveld

In de herfst van 2014 werden plannen bekend van de uitbreiding van het NAVO-terrein aan de Oude Waalsdorperweg dat grenst aan de Waalsdorpervlakte. Ten behoeve van de uitbreiding moest de oude Waalsdorperweg worden omgelegd en een deel duinbos worden gekapt. Om de negatieve effecten van deze kap te compenseren heeft de AVN geadviseerd om de bosstrook te herplanten met ecologisch geteeld inheems plantmateriaal, het wegtracé aan te passen om zo veel mogelijk hoge bomen te sparen en langs het nieuwe wegtracé een takkenril te maken van het gekapte hout, zodat vogels en kleine zoogdieren nog beschutting en nestgelegenheid houden. Een advies dat voor 100% is overgenomen door de projectleiding. Ook is er extra rekening gehouden met de fourageerroutes van veldmuizen. Uiteindelijk zal de inpassing van de uitbreiding veel beter worden gerealiseerd dan in de oude situatie het geval was. Er is een positief groensaldo uit het project gekomen. De samenwerking tussen projectleiding en AVN was uitstekend.

Project digitale wandelingen Jos Verhoeff

In 2013 is een begin gemaakt van een digitale wandelingen via de website. Daarvoor is een pagina op www.avn.nl gemaakt. In 2014 is de wandelapp voor de smartphone gelanceerd. Voorlopig nog alleen voor I-phone, maar binnenkort ook voor Android-telefoons beschikbaar. Er staan inmiddels drie wandelingen op.

Boomzaken Bas Steenks

Ook in 2014 heeft boomdeskundige Bas Steenks zich maandelijks ingespannen om kapaanvragen kritisch te bekijken en van een tweede advies te voorzien. Daarmee heeft hij op veel plekken in de stad bomen kunnen behouden die anders een kapvergunning hadden gekregen en waren gesneuveld.

Daarnaast wordt Bas Steenks vaak gevraagd als adviseur bij stedelijke ontwikkelingen waar bomen in het geding zijn. Hij onderhoudt zeer regelmatig contacten met alle groenbeheerders van de stadsdelen en de groendeskundigen van de gemeentelijke afdeling Openbare Ruimte en Groen en het Haagse Ingenieursbureau. Tevens is Bas Steenks lid van de Adviesraad Monumentale Bomen.

Hieronder enkele belangrijke boom-items:

1. Sportcampus Zuiderpark

De realisatie van de Sportcampus in het Zuiderpark vergt ingrijpende maatregelen met betrekking tot het groen en met name tot een aantal bomen. In februari is de eerste fase uitgevoerd. Toen zijn voor het bouwrijp maken van het terrein voor de campus 134 bomen gekapt.

In oktober is het Definitief Ontwerp (D.O.) voor de tweede fase afgerond. Dit betreft de herinrichting van het hele gebied rondom de campus, waarbij de realisatie van de benodigde parkeerplaatsen een belangrijke factor vormt. Hierbij moeten 158 bomen worden gekapt en 47 bomen worden verplant. Er worden volgens plan 290 bomen herplant, dus dat geeft nog een negatief aantal van 49 op de bomenbalans. De gemeente streeft naar een balans die op 0 uitkomt en is nog in overleg met OCW voor herplant op hun terrein. Verder wordt nog gezocht naar plantlocaties elders in het Zuiderpark. Het D.O. is met de AVN besproken en hierbij is aangedrongen om 7 waardevolle bomen alsnog te behouden en in het plan in te passen. Naast behoud van deze bomen worden verder op verzoek van de AVN 8 fraaie halfwas eiken van een bijzondere soort (*Quercus velutina*) behouden d.m.v. verplanting. Verder is afgesproken om een volwassen rode beuk, welke niet inpasbaar is in het ontwerp, te verplanten. Deze verplanting moet nog onderzocht worden op haalbaarheid.

2. Herinrichting Prins Hendrikstraat

In verband met de herinrichting van het winkelgebied in de Prins Hendrikstraat wordt ook de huidige boombeplanting vervangen. Dit betreft 9 haagbeuken van wisselende grootte. De groei is matig. Deze bomen worden vervangen door 15 bomen van een andere soort.

Bij het ontwerp zal met name gelet worden op een betere verdeling van de bomen over de straat. In overleg is afgesproken om voor de herplant te kiezen voor de gewone acacia; (*Robinia pseudoacacia*).

3. Iepen Aaltje Noordewierstraat

Tijdens de zware storm op 28 oktober 2013 zijn in de Aaltje Noorderwierstraat drie iepen omgewaaid met kluit en al. Bij onderzoek door de AVN bleken deze drie bomen aangetast door de tonderzwam, welke duidelijk het wortelpakket had aangetast. Naar aanleiding van dit voorval vreesde de groenbeheerder dat er wellicht meer bomen instabiel zouden kunnen zijn en liet om die reden een stabiliteitsonderzoek doen bij de resterende 23 iepen.

Volgens dit onderzoek waren 6 bomen instabiel en werd kap geadviseerd. Daarnaast vormden nog vijf exemplaren beperkt risico en hiervoor werd snoei geadviseerd om deze bomen (voorlopig) te kunnen behouden. Helaas besloot de gemeente om ook voor deze exemplaren een kapvergunning aan te vragen. Bovendien werd ook kap aangevraagd voor drie bomen, welke volgens het rapport ruim boven de veiligheidsnorm scoorden. De gemeente vreesde dat deze bomen – door het kappen van naast staande exemplaren - meer wind zouden vangen en hierdoor ook risico zouden vormen. De AVN is echter van mening, dat de motivatie voor de kap van deze drie iepen iedere grond van logica en inzicht mist. Dit was dan ook reden voor de AVN om hiertegen bezwaar te maken. Helaas heeft de gemeente alle 14 iepen al op 24 november gekapt, voordat ons bezwaar werd behandeld door de Adviescommissie Bezwaarschriften.

4. Kastanjes Zuid Hollandlaan

In de berm langs de Zuid-Hollandlaan zijn oorspronkelijk kastanjes aangeplant. Veel van deze kastanjes zijn inmiddels uitgevallen, o.a. ten gevolge van de kastanjabloedingsziekte.

Het betrof hier overwegend halfwas exemplaren. De uitgevallen bomen worden steeds vervangen door moseiken (*Quercus cerris*) en deze doen het hier prima. In het voorjaar werd een kapaanvraag gepubliceerd voor 14 kastanjes langs de Zuid Hollandlaan. Bij een schouw van deze bomen door de AVN bleken zeven stuks een zeer slechte conditie te hebben, of waren bijna dood. Maar zeven andere exemplaren waren fraaie halfwas bomen met een goede conditie. Bovendien stonden deze bomen in een aaneengesloten rij in de berm tussen de Jan van Nassastraat en de Mesdagstraat. De motivatie voor de kap van deze bomen was niet duidelijk en de AVN stelde dit ter discussie. In overleg met de gemeente is toen afgesproken om deze rij te handhaven.

5. Populieren Leimonias

Op het terrein van tennisvereniging Leimonias aan de Klatteweg staat een rij van 12 populieren met een plantafstand van zes meter. Uit een paar van deze bomen waren de laatste tijd enkele flinke takken gebroken tijdens storm. Het bestuur van deze vereniging vroeg zich af, of deze bomen te groot risico vormden en misschien gekapt moesten worden, waarop de AVN werd benaderd voor advies. Bij inspectie door de AVN bleek dat deze populieren vitaal en gezond zijn. De leeftijd wordt geschat op 50 jaar. De AVN heeft aangegeven dat kap niet noodzakelijk is, maar dat de bomen wel gesnoeid moeten worden, om verder takbreuk te voorkomen. Daarnaast is advies gegeven over de juiste snoeimethode. Leimonias besloot de bomen te behouden en heeft ze conform advies laten snoeien.

6. Herplant Wijndaelerplantsoen

Na afronding van de bouw van de zorgflat in het Wijndaelerplantsoen, is in het voorjaar van 2013 in overleg met de AVN een dunning uitgevoerd in dit unieke bossparkje. Afspraak met de gemeente was wel, dat er in het najaar van 2013 een herplant zou plaats vinden. Door omstandigheden is dat toen niet gelukt en zal pas in het voorjaar van 2015 plaatsvinden.

In het najaar zijn tijdens een rondgang door het park afspraken gemaakt met de gemeente over de te planten soorten en de aantallen. Tijdens die schouw werd duidelijk dat het bos al reageerde op de dunning. Bijvoorbeeld de lijsterbes en de meidoorn kwamen spontaan op of kregen kans zich te ontwikkelen. De herplant bestaat o.a. uit eik, els, berk, sleedoorn, hulst, zuurbes en kardinaalsmuts. Totaal worden 100 exemplaren geplant.

7. Sorghvliet – restauratie muur

Ten behoeve van de noodzakelijke restauratie van de historische muur rond park Sorghvliet, was een vergunning aangevraagd voor de kap van 93 diverse bomen.

Het beheer van het rijksmonument Park Sorghvliet is in handen van het Rijksvastgoedbedrijf. Deze heeft ook de kapaanvraag ingediend. Maar deze aanvraag veroorzaakte de nodige onrust en protest "in Den Haag". Ook de AVN vroeg zich af, waarom voor de restauratie van deze muur zoveel bomen gekapt moesten worden. Uiteindelijk bleek dat de meeste te kappen bomen als een dunning in de directe omgeving van de muur bedoeld waren. Slechts 18 bomen moesten gekapt worden om de restauratie mogelijk te kunnen maken. Naar aanleiding van de vele bezwaren heeft de beheerder besloten, om van de geplande dunning af te zien. Deze zal in een later stadium pas worden uitgevoerd in nauw overleg met belanghebbenden.

Adviesraad Monumentale Bomen 2014

Bas Steenks

De AVN is door twee PH-leden vertegenwoordigd in de Adviesraad Monumentale Bomen.

In het verslagjaar zijn enkele adviezen gegeven die grote consequenties hebben voor twee monumentale boomgroepen. Zo heeft de groep van 34 monumentaal iepen aan de Nachtegaallaan al jaren te lijden van de iepziekte. Inmiddels was de helft van deze bomen al gekapt en het restant verkeerde in een zeer slechte conditie. Daarom is geadviseerd om de resterende bomen ook te kappen en te vervangen door een andere iepensoort, die qua kroonstructuur overeenkomt met de gekapte exemplaren. Langs de oprijlaan in park Oostduin staat een dubbele rij monumentale beuken, die steeds verder afneemt in kwaliteit en vitaliteit. Van de ruim 50 bomen zijn er in de afgelopen jaren al meerdere exemplaren uitgevallen. Daarnaast is een deel van de bomen in slechte conditie. Daarom is geadviseerd om de hele laan in twee fases te vervangen. Het eerste deel vanaf de Wassenaarse weg is dit jaar gekapt en vervangen door jonge beuken. Het tweede deel zal binnen 10 jaar vervangen worden. Verder is geadviseerd om een kastanje in het Zuiderpark te kandelabereren, i.v.m. risico op breuk. Daarnaast is een kapadvies gegeven voor een prieleiep op het Frederik

Hendrikplein, een kastanje in de Sophialaan, een kastanje in de Nassaulaan en een bruine beuk op het Carnegieplein. Al deze bomen waren aangetast door zwammen en ernstig verzwakt.

Zienswijze Rijnlandroute

Fer von der Assen

In de doelstellingen staat uitdrukkelijk dat de AVN een natuurbeschermings-organisatie is voor Den Haag en omstreken. Die omstreken reiken tot aan Leiden en precies op de rand van het poldergebied heeft de provincie plannen om een verkeersverbinding aan te leggen tussen de A4 en A44: de Rijnlandroute. De consequenties van de aanleg van deze weg zullen groot zijn voor het polderlandschap. Uitgerekend deze Papenwegsepolder is een uitstekend weidevogelgebied met hoge broedresultaten. De AVN heeft zich dus aangesloten bij het leger van protesten tegen deze routelocatie. Voor de weg er daadwerkelijk ligt zal er nog een lange procedure gelopen moeten worden, waarbij de soort uitvoering nog aan alle kanten kan worden bijgeslepen. Nu al wordt het tunneltrace bij Voorschoten en onder het spoor langer dan oorspronkelijk gepland. We zijn eigenlijk pas gelukkig als het hele traject door de polder ook ondergronds zou komen te liggen. In 2014 is de volgende zienswijze naar de provincie uitgestuurd. Er zullen er vast nog vele volgen.

Duivenvoordse- en Veenzijdsepolder

Aletta de Ruiter

Het poldergebied vlak over de grens met Mariahoeve lag in 2014 nog steeds onder vuur. De provincie had onder druk van de natuurorganisaties de plannen voor een recreatief fietspad langs de Veenwetering weliswaar teruggedraaid, maar andere openbare voetpaden door de polder werden nog onderzocht op mogelijkheden. De AVN vindt ontsluiting van de Veenzijdsepolder geen goed idee omdat dit grote verstoring van het veenweidelandschap met zich meebrengt.

Deze polder is een van de weinige stiltegebieden in de drukke Randstad en daardoor extra waardevol voor de natuur. Ook de aldaar gevestigde agrariërs zitten niet te wachten op publiek over het erf.

In samenwerking met alle belangenpartijen die zich over het gebied bekommeren is nu een alternatief plan opgezet waarbij de polder incidenteel en onder leiding toegankelijk is voor een klein geïnteresseerd publiek. Deze excursies worden jaarrond eens per maand gegeven. De excursieleiders geven uitleg over de verschillende natuur- en landschapsaspecten van de polder. Op die manier is iedereen in de gelegenheid om het gebied te beleven en is het risico van verstoring uitgesloten. Naast deze excursies komt er ook een kleine uitbreiding van het laarzenpad dan vanaf Leidschendam beperkt toegang geeft langs de randen van het gebied. Naast het fietspad van de Duivenvoordselaan is onlangs een extra wandelpad aangelegd dat meer uitzicht geeft op de polder zonder dat er verstoring optreedt. Op deze manier is er toch tegemoet gekomen aan de recreatieve wens van de beleidsmakers.

Zienswijzes etc.

De reacties die de AVN naar de overheid stuurt als Reactie, zienswijze, bezwaar of advies zijn terug te vinden op de website www.avn.nl/zienswijze. In 2014 waren dat 2 zienswijzes, 1 bezwaren, 3 inspraken in een raadscommissie en 4 adviezen:

2014-11-26 Inspraak over herinrichting Kijkduin in Cie Ruimte
2014-10-22 Bezwaar tegen kap van 14 iepen aan de Aaltje Noordewierstraat
2014-09-04 Advies compensatie natuur NAVO-gebouw Oostduinen
2014-08-30 Factsheet oude eiken Oosterbeek
2014-06-10 Quicksan brandschade Park 't Loo in Voorburg
2014-03-05 Inspraak cie Ruimte over Tender Landgoed Ockenburgh
2014-02-17 Zienswijze op ontwerpvisie Ruimte en Mobiliteit Provincie Zuid-Holland
2014-02-05 Inspraak cie Ruimte parkeergarage "Tourenooiveld"
2014-01-11 Reactie op gebiedsvisie Internationale zone
2014-01-06 Advies Eikenlanen landgoed Oosterbeek